

רחמנא אידכר לן קנאותיה דפנחס קנאה

ילקוט שמעוני במדבר - פרק כה - המשך רמז תשעא אמר ר"ל פינחס הוא אליהו. א"ל הקב"ה אתה נתת שלום בין ישראל וביני בעולם הזה אף לעתיד לבא אתה הוא שעתיד ליתן שלום ביני לבין בני שנאמר הנה אנכי שולח לך את אליה הנביא לפני בוא יום ה' וגו' והשיב לב אבות על בנים. רבי אליעזר אומר הסב הקב"ה שמו של פינחס בשמו של אליהו ז"ל מתושבי גלעד מלמד שעשה תשובת ישראל בהר הגלעד שנאמר הנני נותן לו את בריתי, בריתי היתה אתו החיים והשלום ונתן לו חיי העולם הזה וחיי העולם הבא ונתן לו שכר טוב והיתה לו ולורעו אחריו ברית כהונת עולם.

מסילת ישרים יט ונדבר עתה מענין האהבה, וענפיה הם ג': השמחה, הדביקות, והקנאה... הענף הגי' הוא הקנאה, שיהיה האדם מקנא לשם קדשו, שונא את משנאיו ומשתדל להכניעם במה שיוכל, כדי שתהיה עבודתו ית' נעשית וכבודו מתרבה, והוא מ"ש דהמע"ה הלא משנאיך ה' אשנא ובתקומיך אתקוטט תכלית שנהא שנאתים וגו'. ואליהו אמר קנא קנאתי לה' צבאות וגו', וכבר ראינו למה זכה בעבור קנאתו לאלהיו, כמאמר הכתוב (במדבר כ"ה): תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל, וכבר הפליגו חז"ל לדבר במי שיש בידו למחות ואינו מוחה, וגזרו דינו ליתפס בעון החוטאים עצמו: ובמדרש איכה אמרו היו שריה כאילים, מה אילים הללו בשעת שרב הופכים פניהם אלו תחת אלו כך היו גדולי ישראל רואים דבר עבירה והופכים פניהם ממנו, אמר לו הקב"ה תבא השעה ואני אעשה להם כן, וזה פשוט **כי מי שאוהב את חבירו אי אפשר לו לסבול שיראה מכים את חבירו או מחרפים אותו ובודאי שיצא לעזרתו גם מי שאוהב שמו יתבדך לא יוכל לסבול לראות שיחללו אותו ח"ו ושיעברו על מצותיו**, והוא מה שאמר שלמה עוזבי תורה יהללו רשע ושומרי תורה יתגרו בס, כי אותם שמהללים רשע ברשעתו ולא יוכיחו על פניו מומו, הנה הם עוזבי התורה ומניחים אותה שתחלל ח"ו, אך שומריה המתחזקים להחזיקה ודאי שיתגרו בס לא יוכלו להתאפק ולהחריש, ואמר הקב"ה אל איוב (איוב מ'): הפך עברות אפך ראה כל גאה הכניעהו והדוך רשעים תחתם טמנם בעפר יחד פניהם חבוש בטמון, כי זהו תוקף האהבה שיוכל להראות מי שאוהב את בוראו באמת, ואומר אוהבי ה' שנוא רע:

זה"ק ויחי: קשה כשאול קנאה, כל מאן דרחים ולא קשיר עמיה קנאה, לאו רחימותיה רחימותא, כיון דקני הא רחימותא אשתלים.

מי השילוח: וידבר ה' אל משה לאמור פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי כו', בגמ' אמרין בקשו מ"ש לדחפו אמר להם השי"י הניחו לא קנא בן קנאי משיב חמה בן משיב חמה כו', בקשו מ"ש לדחפו כי אין אדם יכול לקנא ולנקום נקמת ה' לחבירו רק באם יהי הוא נקי במדה הזאת, ולזה העיד השי"י קנא בן קנאי כי הוא נקי וטהור במדה הזאת, התחילו השבטים מבזין אותו כי אמרו כי ה' עושה זאת מחמת שנאתו לזמרי והשיב השי"י בקנאו את קנאתי בתוכם פ"י שקנאתו ה' מחמת גודל אהבתו לישראל וזה מרמוז תיבת בתוכם:

העמק דבר במדבר פרק כה פסוק יב את בריתי שלום. בשכר שהניח כעסו וחמתו של הקב"ה ברכו במדת השלום. שלא יקפיד ולא ירגז. ובשביל כי טבע המעשה שעשה פינחס להרוג נפש בידו. היה נותן להשאיר בלב הרגש עז גם אח"כ אבל באשר היה לשי"ש משי"ה באה הברכה שיהא תמיד בנחת ובמדת השלום. ולא יהא זה הענין לפיקת לב. וכתוב שלום קטיעה, דבמה שהיה במדת השלום יותר מהראוי, שלא קינא בימי השופטים על פסל מיכה ועוד, כמבואר בתד"א ויבלקו"ש, משום הכי כתיב קטיעא נענש, ונמצא מדת השלום נהפך לו לרועץ.

תנא דבי אליהו רבה פרק יא ושמה תאמר אותן ארבעים ושנים אלף שנהרגו בימי יפתח הגלעדי מפני מה נהרגו יפתח נדר נדר שלא כהוגן ופנחס בן אלעזר היה עומד בימים ההם היה לו ליפתח לילך אצל פנחס ויתיר לו נדרו ולא הלך, זה אמר אני ראש לכל ישראל ואלך אצל זה ופנחס אמר הוא צריך לי ואני אלך אצלו זה נוהג גדולה בעצמו אוי לה גדולה שקוברת את בעליה אוי לה לגדולה שלעולם אינה גורמת טובה, יפתח הגלעדי נדר נדר שלא כהוגן להעלות בתו ע"ג המזבח נתקבצו אליו אנשי אפרים לעשות עמו מריבה גדולה היה לו לפנחס שיאמר להם להתיר את נדרו ליפתח לא באתם אלא לעשות עמו מריבה באתם אלא לא די שהוא לא מיחה בבני אפרים אלא גם הוא לא התיר את נדרו ליפתח... מי הרג את כל אלה הוי אומר לא הרג אותן אלא פנחס שהיה **סיפק בידו למחות ולא מיחה וגם היה לו להתיר את נדרו ליפתח ולא התיר, ולא פנחס בלבד אלא כל מי שסיפק בידו למחות ולא מוחה להחזיר את ישראל למוטב ואינו מחזיר כל הדמים הנשפכים בישראל אינם אלא על ידו** שנאמר (יחזקאל ג לג) ואתה בן אדם צופה נתתיך לבית ישראל ושמעת מפי דבר והזהרת אותם וגו' באמרי לרשע מות תמות ולא הזהרתו וגו' הוא רשע בעונו ימות ודמו מידך אבקש וגו' לפי שכל ישראל ערבים זה לזה. ולמה הן דומים לספינה שנקרע בה בית א' אין אומרים נקרע בה בית א' אלא כל הספינה נקרעה כלה כך הם ישראל שנאמר (יהושע כב) הלא עכן בן זרח מעל מעל בחרם ועל כל עדת ישראל היה קצף והוא איש א' לא גוע בעונו. ושמה תאמר אותן שבעים אלף שנהרגו בגבעת בנימין מפני מה נהרגו. לפי שהיה להם לסנהדרי גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר עמהם היה להם לילך ולקשור חבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהן ויחזרו בכל עירות ישראל יום אחד ללכוש יום אחד לבית אל יום אחד לחברון יום אחד לירושלים וכן בכל מקומות ישראל וילמדו את ישראל דרך ארץ בשנה ובשנים ובשלש עד שיתישבו ישראל בארצם. כדי שיתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה בעולמות כולן שברא מסוף העולם ועד סופו. והם לא עשו כן אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד מהם נכנס לכרמו וליינו ולשדהו ואומרים שלום עליך נפשי כדי שלא להרבות עליהן את הטרור...לפיכך בגבעת בנימין שלא היו עוסקין בתורה ובדרך ארץ. נתקבצו ויצאו למלחמה ונהרגו בהם שבעים אלף. **ומי הרג את כל אלה הוי אומר לא הרג אותן אלא הסנהדרי גדולה שהניח משה ויהושע ופנחס בן אלעזר.**

שו"ת רדב"ז חלק ו סימן ב אלפים רצד שאלת ממני אם יש לו אצלי טעם למה הטריח הקב"ה את אליהו מהלך ארבעים יום עד אשר בא אל הר אליהו והראהו כל אותה מראה והלא בארץ ישראל אשר שם עיקר הנבואה והקדושה היה יכול להודיעו הנבואה כי הר חורב אחר שנסתלקה השכינה לא נשאר בו שום קדושה:

תשובה כבר ידעת שאין הקב"ה חפץ שילמדו על בניו קטיגוריא ולא דלטוריא אלא סנגוריא וזכות ורוצה שהצדיק יתפלל על הדור כאשר עשה אברהם אבינו ע"ה ולא כאשר עשה נח ולכן כתיב מי נח ונקראת על שמו ואליהו ז"ל לעולם היה מקנא והכי איתא במדרש אמר לו הקב"ה לעולם אתה מקנא קנאת בשטים על גילוי עריות קנאת על הברית דכתיב כי עזבו בריתך בית ישראל חייך שאין ישראל עושין ברית עד שאתה רואה בעיניך וכו' ואתיא כמאן דאמר פנחס זה אליהו והכי משמע נמי קח נא את נפשי כי לא טוב אנכי משמע שהאריך כבר ימים הרבה וכשראה הקב"ה שלעולם היה מקנא ולא היה מלמד על ישראל זכות ולא התפלל עליהם אלא אדרבא נשבע אם יהיה השנים טל ומטר כי אם לפי דברי וראה בצערן של ישראל שהיו מתים ברעב ולא התפלל עד שריחם הקב"ה בשנה השלישית ואמר לך הראה אל אחאב ואתנה מטר על פני האדמה ואפילו אחר שאמרו כל העם ה' הוא האלהים לא התפלל עליהם אלא אדרבא שאל את נפשו למות והיה הקב"ה מתאוה שיתפלל על בניו ואמר וכי לא למד זה ממש רבו שהתפלל לפני כמה פעמים על ישראל ומר נפשו עליהם אמר אעשה לו רמזים ודברים אשר נעשה למשה רבו ויזכור מעשיו וילמד לבטל הקטגוריא וילמד עליהם זכות כאשר עשה משה. ולפיכך הלך בכה האכילה ארבעים יום כאשר עמד משה ארבעים יום ומי לילה לחם אל אכל והביאו אל הר האלהים מקום המעמד הגדול ומשה מליץ בין ישראל ובין אביהם והלינו במערה והיא נקראת הצור אשר נתישב שם משה ואמר לו מה לך פה אליהו כלומר מי הביאך פה מקום משה רבך אולי יזכור וישוב לבקש רחמים ואדרבא הוסיף לומר דלטוריא עזבו בריתך בני ישראל את מזבחותיך הרסו ואת נביאך הרגו בחרב ובכלל את מזבחותיך הרסו רמז שהיו בונים מזבחות לע"ז. אמר לו הקב"ה עדיין אתה מקנא צא ועמדת בהר לפני ה' כאשר אמר למשה הנה מקום אתי ונצבת על הצור ושמתיך בקרית הצור וגו' והיא המערה והראהו וילמדו י"ג מדות רחמים ואמר לו אם יעשו לפני כסדר הזה מיד אני מרחם עליהם כדי שיתן אליהו אל לבו ויזכור י"ג מדות של רחמים והעביר לפניו רוח גדולה וגו' במדרש א"ל בשעה שהרוח יוצא לעולם הקב"ה מרשלו בהרים ומשברו בסלעים ואומר לו הוזהר שלא תזיק את בריותי ע"כ ועל דרך זה הרעש והאש המתרגם אמר מלאכי רוחא ומלאכי זעמא ומלאכי אישתא וקל דמשבחין בחשאי ורמוז לו אע"פ שיש לפני שלוחים של זעם חביב לפני קלא דתפלה ושבח בלחש וזהו קול דממה דקה ואמרו במדרש המתין לו שלש שעות ועדיין עמד בדבריו הראשונים ואמר קנא קנאתי ע"כ. **כיון שראה הקב"ה שעדיין הוא מקנא אמר אין זה ראוי לעמוד בעולם אמר לו ואת אלישע תמנח לנביא תחתך** לקחת נפשו אי אפשר שכבר נתתי לו את בריתי שלום להניחו בעולם אי אפשר לדלועם יהיה מקנא ולא ילמוד סנגוריא על ישראל הלכך יסתלק לעליונים. ואם תשאל למה לא התפלל אליהו על הדור לפי שהיו בהם שלש העבירות החמורות ע"ז וגילוי עריות ושפיכות דמים וחשב שלא תועיל התפלה. ומי"מ היה לו לעשות מה שעליו שכבר היו שם צדיקים הרבה כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו וביכותם וזכות תפלת הצדיק היו השאר נצולים ולא יתקיים והיה הנמלט מחרב חזאל ימית יהוא והנמלט מחרב יהוא ימית אלישע והשארתי בישראל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נשק לו:



פרקי דרבי אליעזר כת וכך היו ישראל נהוגים למול עד שנחלקו לשני ממלכות ומלכות אפרים נמנעה מהם ברית מילה ועמד אליהו זכור לטוב וקנא קנאה גדולה ונשבע לשמים שלא להוריד טל ומטר על הארץ ושמעיה איזבל ובקשה להרוג אותו ועמד אליהו והיה מתפלל לפני ה' ויאמ' לו ה' ב' אליהו טוב אתה מאבותיך ברח עשו בקש להרוג אותי יעקב וברח מלפניו שני ויברח יעקב פרעה בקש להרוג את משה וברח ונמלט מלפניו שני וישמע פרעה את הדבר הזה שאול בקש להרוג את דוד וברח מלפניו ונמלט שני אם אין אתה ממלט את נפשך וכתוב אחר אומ' דוד ברח וימלט למד שכל הבורח נמלט ועמד אליהו ז"ל וברח לו להר חורב שני ויקם ויאכל וישתה ושם נגלה לו ה' אליהו ז"ל ויאמר לו מה לך פה אליהו קנא קנאתי אמי' לו לעולם אתה מקנא קנאת בשמים על גלוי עריות שני' פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן וכאן קנאת חייך שאין עושי ברית מילה עד שאתה רואה בעיניך מכאן התקינו חכמים לעשות כסא אחד מכובד למלאך הברית שנקרא אליהו ז"ל מלאך הברית שני' ומלאך הברית אשר אתם חפצים:

שיהש"ר א: ו אל תראני שאני שחרחרת רבי סימון פתח (משלי ל) אל תלשן עבד אל אדוניו נקראו ישראל עבדים שנאמר (ויקרא כה) כי לי בני ישראל עבדים ונקראו הנביאים עבדים שנאמר (עמוס ג) כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים כך אמרה כנסת ישראל לנביאים אל תראוני בשחרחרותי אין לך שמח בבני יותר ממשה ועל ידי שאמר שמעו נא המורים נגזר עליו שלא יכנס לארץ ד"א אין לך שמח בבני יותר מישעיהו ועל ידי שאמר (ישעיהו ו) ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב אמר לו הקב"ה ישעיה בנפשך את רשאי לומר (שם) כי איש טמא שפתים אנכי נחא שמא ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב אתמהא תא חמי מה כתיב תמן ויעף אלי אחד מן השרפים ובידו רצפה אמר רב שמואל רצפה רוח פה רצוף פה למי שאמר דלטוריא על בני דכחותיה כתיב באליהו שנאמר ויאמר קנא קנאתי לה' אלהי ישראל כי עזבו בריתך בני ישראל אמר לו הקדוש ברוך הוא בריתי שמא בריתך ואת מזבחתיך הרסו אמר לו מזבחתי שמא מזבחתיך ואת נביאיך הרגו בחרב אמר לו נביאי ואת מה איכפת לך אמר לו ואותר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה תא חמי מה כתיב תמן ויבט והנה מראשותיו עוגות רצפים מה הוא רצפים אמר רבי שמואל בר נחמן רוח פה רצוף פיות בכל מי שאמר דלטוריא על בני רבי יוחנן מייתי לה מן הדא (ישעיה יז) משא דמשק... שסי"ה בתי ע"ז היו בדמשק כמנין ימות החמה והיו עובדים כל אחד ואחד וימו והיה להם יום אחד שהיו על כולן באותו היום ועובדין אותם וכולם עשו ישראל הגמוניא ועבדו אותם שנאמר ויסיפו בניי לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים וגו' ובאותה שעה שאמר אליהו על ישראל לשה"ר א"ל הקב"ה אליהו עד שאתה מקטר את אלו בא וקטר את אלו הה"ד לך שוב לדרכך מדברה דמשק רבי אבהו ור"ל הו עללין לחדא מדינתא דקיסרין אמר ליה רבי אבהו ור"ל מהו כן עללין למדינתא דחירופיא וגידופיא נחת ליה ר"ל מן חמריה וספא חלא ויהב בפומיה אמר ליה מהו כן אמר לו אין הקב"ה רוצה במי שאומר דלטוריא על ישראל.

תנא דבי אליהו: מפני מה זכה משה למאור פנים בעוה"ז? מה שעתידי הקב"ה ליתן לצדיקים בעוה"ב מפני שעשה רצונו של הקב"ה ומתאנה על כבודו של הקב"ה ושל ישראל וכל ימיו היה מחמד ומתאוה ומצפה כדי שיהא שלום בין ישראל לאביהם שבשמים... ולא זה בלבד אלא שכרו של משה הצדיק שעמד בתפלה בארבעה וחמשה מקומות והציל את ישראל מן המיתה העלה עליו הכתוב כאילו הוא ברא אותם שנאמר ויזכור ימי עולם משה עמו (ישעיה סג) **וכן כל חכם וחכם מישראל שיש בו דברי תורה לאמתו ומתאנה על כבודו של הקב"ה ועל כבודו של ישראל כל ימיו ומחמד ומתאוה ומצפה על כבוד ירושלים ועל בית המקדש ועל הישועה שתצמיח בקרוב בימינו ועל כינוס גליות מיד שורה רוח הקודש בקרבנו**... ומפני מה זכה אליהו שהחיה את המת מפני שעשה רצונו של הקב"ה והיה מתאנה על כבודו של הקב"ה ועל כבודו של ישראל כאלו נאבדו שונאים של ישראל ובכל דור ודור שהיה אליהו מוצא בני אדם צדיקים היה מגפפן ומחבקן ומנשקן ומברך ומשבח ומרומם ומגדל ומקדש לשמו של הקב"ה.

מכילתא: נמצאת אתה אומר שלשה נביאים הם... ירמי' תבע כבוד האב וכבוד הבן שנאמר (איכה ג') נחנו פשענו ומרינו. לך נכפלה נבואתו שנאמר (ירמיה ל"ו) ועוד יוסיף עליהם דברים. אליהו תבע כבוד האב ולא כבוד הבן שני' קנא קנאתי ליי' צבאות וגו'. ומה נאמר שם ויאמר לך שוב לדרכך מדברה דמשק וגו' ואת יהוא בן נמשי תמשח למלך על ישראל ואת אלישע בן שפט תמשח לנביא תחתך שאין תלמוד לומר לנביא תחתך אלא שאי איפשי בנבואתך. יונה תבע כבוד הבן ולא כבוד האב שנאמר ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמר שנית נדבר עמו לא שלישית. רבי יונתן אומר לא הלך יונה אלא לאבד עצמו בים שנאמר ויאמר אליהם שאוני והטילוני אל הים. **וכן תמצא האבות והנביאים היו נותנין עצמם על ישראל** במשה מה הוא אומר ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת אם ככה את עושה לי הרגני נא הרגו אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי. בדוד מהו אומר הנה אנכי חטאתי ואנכי העויתי ואלה הצאן מה עשו תהי נא ידך בי ובבית אבי. הא בכל מקום אתה מוצא האבות והנביאים נתנו נפשם על ישראל:

מדרש שוחר טוב מזמור סג א"ר פנחס בשם רשב"ל הוא פנחס הוא אליהו ז"ל ולברכה שאילולי הוא לא היה לנו חיים באדום הרשעה הוא שאמרו רבותינו משעה שחרב בית המקדש הוא מקריב שני תמידין בכל יום לכפר על ישראל וכותב בעורותיהן מעשה כל יום. **מעבר יבוק שפתי צדק פכ"ו** ואמרו חז"ל שאליהו מקריב בביהמ"ק ממש השני תמידין, וכותב על עורות הקרבנות מעשיהם וזכויותיהם של ישראל, וזוהי כוונת ואשי ישראל ותפלתם כי לפי שקטרג עליהם עתה בא לתקן, והוא כותב המצות שאדם עושה אפילו בקצה הארץ, והאזור שהיה לבוש, אפשר כי היה מעורו של איל של עקדת יצחק, כדי להזכיר זכות אבות לעולם.

אגרא דפרקא: קמו) משם הרה"ק מה"ר שלמה מקארלין וצללה"ה הי"ד, שאמר בשם המדרש, בשעה שאמר הקב"ה לאליהו שיצטרך להיות בכל ברית מילה שבישראל, אמר אליהו, אתה ידעת שאני מקנא לשמך ית', הנה אם יהיה הבעל ברית בעל עבירה לא אוכל לסבול להיות שם, והבטיחו השי"ת שיכפר להבעל ברית ואז יהיה ריקן מעבירות, והשיב עוד אפשר יהיה המוהל בעל עבירה, הבטיחו השי"ת שיכפר גם לו, השיב עוד אפשר יהיו הקהל העומדים שם בעלי עבירות ולא אוכל לסבול, הבטיחו השי"ת שיכפר לכל הקהל, כן שמעתי שיצאו הדברים מפי הקדוש הנ"ל, ונ"ל והיה מעורר עליהם חסדים. ובהו תבין דאלו ואלו דא"י דבאמת אליהו הוא פנחס ונמצא הוא בא מבני בניו של לאה. ומה שכתב בתנ"כ"א ברית ולא יוכל לסבול, עיי"ז גורם הכפרה לישראל כי הוצרך להשי"ת להבטיחו כנ"ל:

קדושת לוי פנחס פנחס בן אלעזר כו'. ויש לדקדק תיבת בתוכם, הוא מיותר. ועוד יש לדקדק דפנחס לא עשה רק דבר אחד שהיה מקנא קנאת ה' צבאות והקדוש ברוך הוא שילם לו שני שכרים ברית שלום וברית כהונת עולם. ונראה, דהנה חכמינו ז"ל אמרו פנחס זה אליהו, ובתוספות מביא בשם תנא דבי אליהו, שהיו חולקים ממי בא אליהו אם מרחל אם מלאה, ובא אליהו ואמר להם שאני מבני בניו של רחל. ונראה דאלו ואלו דא"י, דהכלל הוא, שאם רואה אדם חס ושלום בני אדם שעוברין עבירה וכועס תיכף עליהם ומקנא קנאת ה' צבאות אזי חס ושלום מעורר דינין על ישראל. אבל פנחס אף על פי שקינא קנאת ה' צבאות אף על פי כן לא היה מעורר עליהם דינין חס ושלום רק חסדים גדולים ומכפר על בניי והוא היה המליץ על ישראל כדאיתא בגמרא, שבא וחבטן בקרקע ואמר לפניו רבשי"ע על אלו יפלו כ"ד אלף מישראל. ומחמת זה נתן לו הקב"ה שני שכרים. ברית שלום, מחמת שקינא קנאת ה' צבאות. וברית כהונת עולם, מחמת שהיה בתוך בניי ולא היה מופרד מהם והיה מעורר עליהם חסדים וכפר עליהם כמדת כהן הוא חסד ומכפר על בניי. וזהו הרמז בפסוק פנחס בן אלעזר כו' השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי, ואף על פי כן היה בתוכם והיה מעורר עליהם חסדים. לכן אמור לו הנני נותן לו את בריתי שלום, מחמת הקנאה. והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאליהו ויכפר על בני ישראל, כי אף על פי שקינא כיפר על בניי והיה מעורר עליהם חסדים. ובהו תבין דאלו ואלו דא"י דבאמת אליהו הוא פנחס ונמצא הוא בא מבני בניו של לאה. ומה שכתב בתנ"כ"א שאמר שהוא מבני בניו של רחל, כי זה לשון תנ"כ"א עד שבא אליהם ואמר להם זה שאני אליהו אני מבני בניה של רחל, כי בשעה שקינא קנאת ה' צבאות בא אליו נשמה מרחל, כי ברחל כתיב ותקנא רחל באחותה וזהו מדתה. וזה שכתוב שם שאמר להם זה שאני אליהו שיש לי נשמה יתירה שאני נקרא אליהו שאני מבני בניה של רחל זו הנשמה הוא מרחל שנאמר בה ותקנא רחל, וגם רחל הוא מלכות הוא הנוקם:

